

CIRKULÄR NR 1/2006

Ersättning för personskada till följd av nära anhörigs död

I ett ärende om bland annat underhållsersättning ansåg nämnden inte att ersättning för personskada till följd av nära anhörigs död borde utgå till den avlidnes barnbarn.

Av utredningen i ärendet framgick att kommunalt avloppsvatten hade läckt ut i grundvattnet och förorenat byns vattentäkt. NN, som druckit av det förorenade vattnet, avled den 16 december 2003 efter en tids magsjukdom med efterföljande blodförgiftning.

De tre barnbarnen, A, född 1983, B, född 1988, och C, född 1990, hade yrkat ersättning för personskada till följd av dödsfallet. Genom ombud hade de som grund för sitt yrkande anfört:

”Har en personskada lett till döden skall ersättning utgå för personskada som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära. I detta avseende kan konstateras att efterlevande makan D, sonen E samt A, B och C alla stått NN särskilt nära och är berättigade till skadestånd för den personskada som de drabbats av. Vad gäller NN:s barnbarn kan noteras att de bor i samma samhälle som NN gjorde. Vidare hade de en mycket nära och tät kontakt med sin farfar. Samtliga nu nämnda har drabbats av sorg när deras närstående hastigt ryckts bort i förtid. Det kan noteras att NN var väsentligen frisk när skadan inträffade.”

Barnens föräldrar har vidare bland annat anfört att alla tre barnen på vardagarna på vägen till skolan oftast åt frukost hos farföräldrarna. Barnen var även efter skolan ofta hos sina farföräldrar och de följde vid ett flertal tillfällen med farföräldrarna på olika utlandsresor.

Bolaget anförde bland annat följande.

”Anhörigersättning har lämnats till den efterlevande makan samt sonen. När det gäller barnbarnen, A, B och C är bolagets uppfattning att omständigheterna inte är sådana att krav för rätt till skadestånd är uppfyllt.”

Nämnden gjorde i yttrande den 27 januari 2006 följande bedömning.

I 5 kap 2 § första stycket 3 skadeståndslagen (1972:207) föreskrivs för den händelsen att en personskada har lett till döden att ersättning skall betalas för personskada som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära.

Av förarbetena (prop. 2000/01:68 s. 72) framgår att bestämmelsen främst tar sikte på make, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar samt att i första hand avses medlemmar i samma etablerade hushållsgemenskap som den avlidne varit medlem i. Vidare anges att det dock inte kan uteslutas att även andra personer någon gång kan komma ifråga för ersättning, t.ex. syskon som inte sammanbodde med den avlidne (jfr rättsfallen NJA 1996 s 509 och NJA 2000 s 521). Det är således i första hand hushållsgemenskapen som avgör hur kretsen av ersättningsberättigade skall avgränsas. Endast mer undantagsvis skall man vidga kretsen därutöver.

Det finns inte anledning att betvivla att A, B och C haft en nära och varm relation till sin farfar. Förhållandena synes dock inte ha varit exceptionella jämfört med vad som är vanligt när flera generationer av en släkt bor på samma mindre ort. Mot den bakgrunden kan A, B och C inte anses ha stått NN särskilt nära i den mening som avses i den ovan nämnda bestämmelsen. De torde därför inte vara berättigade till ersättning ur ansvarsförsäkringen till följd av NN:s frånfälle.

2006-03-24